



EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 29.4.2020
COM(2020) 179 final

2020/0071 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi Direktive (EU) 2016/797 in Direktive (EU) 2016/798 glede podaljšanja
obdobja za njun prenos**

(Besedilo velja za EGP)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Predlog je del nujnih ukrepov, ki jih je Komisija sprejela kot odziv na izredne razmere, ki jih je povzročil izbruh COVID-19.

Neobičajno sta Direktiva (EU) 2016/797 in Direktiva (EU) 2016/798 iz tehničnega stebra četrtega železniškega svežnja državam članicam dali na izbiro dva roka za prenos¹ – 16. junij 2019 ali ob uradnem obvestilu Komisije in Agencije Evropske unije za železnice 16. junij 2020. Le osem držav članic je direktivi preneslo v letu 2019 (BG, FI, FR, GR, IT, NL, RO, SI).

Glede na izbruh COVID-19 je večina preostalih 17 držav članic zaprosila za preložitev prenosa, češ da do 16. junija 2020 ne bodo mogle dokončati potrebne zakonodaje.

Glede na izredne razmere je povsem razumljivo, da končni prenos morda ne bo mogoč pred 16. junijem 2020. Bistveno je zagotoviti pravno jasnost in varnost, zlasti za železniško industrijo in podjetja, ki so glavni naslovniki četrtega železniškega svežnja. Do izbruha COVID-19 je prišlo v zadnji fazi sprejemanja nacionalnih ukrepov za prenos. Države članice bi morale biti vseeno zmožne dokončati postopek v dodatnem trimesečnem obdobju. Komisija zato meni, da je kratka trimesečna preložitev roka razumna.

V skladu z Direktivo (EU) 2016/797 in Direktivo (EU) 2016/798 je bilo sprejetih več izvedbenih in delegiranih aktov. Glede na dvojni rok za prenos so bile vanje vključene ustrezne prehodne določbe in datumi začetka veljavnosti. Komisija bo po sprejetju predlagane direktive predlagala vrsto sprememb izvedbenih aktov, da bi jih uskladila s podaljšanima rokoma za prenos. Pri ustreznih delegiranih aktih² obstoječi postopek iz člena 6 Direktive (EU) 2016/798 ne bi omogočal pravočasne uskladitve s podaljšanima rokoma za prenos. Zato predlog vsebuje pravno podlago in poenostavljeni postopek za nadaljnjo uskladitev. To bo zagotovilo usklajen pravni okvir in izvajanje tehničnega stebra četrtega železniškega svežnja.

To ni pobuda v okviru programa ustreznosti predpisov (REFIT).

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlogi so skladni s splošnimi nujnimi ukrepi, ki jih sprejema Komisija, da bi ublažila in premagala negativne učinke izbruhov bolezni COVID-19.

Te ukrepe je bistveno sprejeti, da se zagotovi neprekinjen prevoz blaga in oseb.

¹ Člen 57 Direktive (EU) 2016/797 o interoperabilnosti železniškega sistema v Evropski uniji in člen 33 Direktive (EU) 2016/798 o varnosti na železnici.

² Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/761 z dne 16. februarja 2018 o vzpostavitvi skupnih varnostnih metod za nadzor, ki ga izvajajo nacionalni varnostni organi po izdaji enotnega varnostnega spričevala ali varnostnega pooblastila v skladu z Direktivo (EU) 2016/798 Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 1077/2012 (UL L 129, 25.5.2018, str. 16).

Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/762 z dne 8. marca 2018 o vzpostavitvi skupnih varnostnih metod za zahteve sistema upravljanja varnosti v skladu z Direktivo (EU) 2016/798 Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 1158/2010 in Uredbe Komisije (EU) št. 1169/2010 (UL L 129, 25.5.2018, str. 26).

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Učinkovito delovanje notranjega trga v železniškem prometu, prost pretok bistvenega blaga, potnikov in osebja ter s tem povezane storitve so odvisni od gospodarske uspešnosti prevoznikov v železniškem prometu, upravljavcev infrastrukture in železniške industrije ter dobro delujočega pravnega in upravnega okvira. Negativne gospodarske posledice sedanjega izbruha COVID-19 bi lahko ogrozile finančno zdravje prevoznikov v železniškem prometu in upravljavcev infrastrukture ter resno negativno vplivale na prometni sistem in celotno gospodarstvo.

Komisija je oblikovala koncept „zelenih voznih pasov“, da bi ohranili odprte meje za tovorni promet in zmanjšali zamude v prometu. Objavljene so bile smernice o pravicah potnikov, ki se bodo posodabljale glede na splošni razvoj razmer.

Namen sprememb direktiv je obravnavati večje trenutne pomisleke držav članic, prevoznikov v železniškem prometu, upravljavcev infrastrukture in železniške industrije, zato so te spremembe bistvene.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Ta pobuda temelji na členu 91(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Cilja tega predloga države članice ne morejo zadovoljivo doseči, ker jih zavezuje ureditev prenosa iz direktiv, ki je ne morejo enostransko spremeniti. Ta cilj lahko doseže le sozakonodajalec s spremembo direktiv.

- **Sorazmernost**

Predlog je sorazmeren s težavami, ki jih je povzročila kriza, in ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje cilja zmanjšanja vpliva trenutnega izbruha COVID-19 za namene prenosa zadevnih direktiv.

- **Izbira instrumenta**

Da bi pravni instrument dosegel svoj cilj, bi moral biti iste vrste kot pravni instrument, ki se spreminja. Glavni namen predloga je spremeniti rok za prenos na zahtevo držav članic.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Gre za nujen ukrep, ki ga je sprožil nenaden in nepredvidljiv izbruh virusa COVID-19. Za ukrep se zato program ustreznosti in uspešnosti predpisov ne uporablja in izvedena ni bila nobena naknadna ocena.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Zaradi nujnosti zadeve ni bilo mogoče izvesti uradnega posvetovanja z zainteresiranimi stranmi. Vendar pa so organi držav članic in zainteresirane strani Komisijo pozvale, naj sprejme predlog za ustrezne ukrepe v okviru zadevnih direktiv.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Kot je bilo pojasnjeno, ustrezno zbiranje strokovnih mnenj ni bilo mogoče zaradi nujnosti razmer. Nujni ukrepi Komisije se sprejemajo na podlagi znanstvenih dokazov o razvoju epidemioloških razmer.

- **Ocena učinka**

Glede na nujnost razmer ocene učinka ni bilo možno izvesti.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Ni vpliva na temeljne pravice.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ni relevantno.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Da bi Komisija zagotovila ustrezno izvajanje predlaganega ukrepa, ki neposredno vpliva na pravno jasnost v železniškem sektorju, predlaga uvedbo klavzule o uradnem obvestilu za države članice, ki se odločijo za podaljšanje roka za prenos do 16. septembra 2020.

- **Obrazložitevni dokumenti (za direktive)**

Ni relevantno.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Direktive (EU) 2016/797 in Direktive (EU) 2016/798 glede podaljšanja obdobja za njun prenos

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 91(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 57(1) Direktive (EU) 2016/797 Evropskega parlamenta in Sveta³ in členom 33(1) Direktive (EU) 2016/798 Evropskega parlamenta in Sveta⁴ bi morale države članice do 16. junija 2019 sprejeti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev z zadevnimi določbami navedenih direktiv. Vendar so imele države članice v skladu s členom 57(2) Direktive (EU) 2016/797 in členom 33(2) Direktive (EU) 2016/798 možnost, da obdobje za prenos podaljšajo za eno leto.
- (2) Sedemnajst držav članic je uradno obvestilo Komisijo in Agencijo Evropske unije za železnice (v nadaljnjem besedilu: Agencija) o podaljšanju roka za prenos direktiv (EU) 2016/797 in (EU) 2016/798 na 16. junij 2020.
- (3) Zaradi izrednih in nepredvidljivih razmer, ki jih je povzročil izbruh COVID-19, se nekatere države članice soočajo s težavami pri dokončanju zakonodajnega dela v določenem roku za prenos in zato tvegajo, da ne bodo spoštovale tega roka. To bi lahko povzročilo pravno negotovost za železniško industrijo, nacionalne organe in Agencijo glede zakonodaje, ki se uporablja za varnost in interoperabilnost v železniškem prometu. Nezmožnost nekaterih držav članic, da prenesejo direktivi, zaradi izbruha COVID-19 ima škodljive posledice za železniški sektor.

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

³ Direktiva (EU) 2016/797 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o interoperabilnosti železniškega sistema v Evropski uniji (prenovitev) (UL L 138, 26.5.2016, str. 44).

⁴ Direktiva (EU) 2016/798 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2016 o varnosti na železnici (prenovitev) (UL L 138, 26.5.2016, str. 102).

- (4) Bistveno je zagotoviti pravno jasnost in varnost v železniški industriji tako, da se državam članicam po potrebi omogoči, da po 16. juniju 2020 za omejeno obdobje še naprej uporabljajo Direktivo 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁵ in Direktivo 2008/57/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶.
- (5) Ker je do izbruha COVID-19 prišlo v zadnji fazi sprejemanja nacionalnih ukrepov za prenos, bi bilo treba državam članicam omogočiti dodatno trimesečno obdobje za dokončanje postopka prenosa.
- (6) Roka za prenos direktiv (EU) 2016/797 in (EU) 2016/798 bi bilo treba podaljšati za tri mesece, tj. do 16. septembra 2020. Datuma za razveljavitev Direktive 2004/49/ES in Direktive 2008/57/ES, kot sta določena v členu 58 Direktive (EU) 2016/797 oziroma členu 34 Direktive (EU) 2016/798, bi bilo treba ustrezno prilagoditi.
- (7) Na podlagi Direktive (EU) 2016/798 je bilo sprejetih več delegiranih aktov, ki odražajo prejšnje roke za prenos. V sedanjih razmerah je treba te akte uskladiti z novim rokom za prenos. Kadar je treba iz izredno nujnih razlogov spremeniti delegirane akte, bi bilo treba zagotoviti poenostavljen postopek.
- (8) Direktivi (EU) 2016/797 in (EU) 2016/798 bi bilo treba ustrezno spremeniti.
- (9) Da bi se omogočila takojšnja uporaba ukrepov iz te direktive, bi morala ta direktiva začeti veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Direktiva (EU) 2016/797 se spremeni:

- (1) v členu 57 se vstavi naslednji odstavek 2a:

„2a. Države članice, ki so podaljšale obdobje za prenos v skladu z odstavkom 2, ga lahko podaljšajo še do [16. septembra 2020]. Njihovi ukrepi za prenos se uporabljajo od navedenega datuma. Navedene države članice Agencijo in Komisijo o njih obvestijo najpozneje en dan po začetku veljavnosti Direktive (EU) 2020/....“;
- (2) v prvem odstavku člena 58:

„16. junija 2020“ se nadomesti s „16. septembra 2020“.

Člen 2

Direktiva (EU) 2016/798 se spremeni:

- (1) vstavi se naslednji člen 6a:

„Člen 6a

Uskladitev SVM s spremenjenimi roki

⁵ Direktiva 2004/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o varnosti na železnicah Skupnosti ter o spremembi Direktive Sveta 95/18/ES o izdaji licence prevoznikom v železniškem prometu in Direktive 2001/14/ES o dodeljevanju železniških infrastrukturnih zmogljivosti, naložitvi uporabnin za uporabo železniške infrastrukture in podeljevanju varnostnega spričevala (Direktiva o varnosti na železnicah) (UL L 164, 30.4.2004, str. 44).

⁶ Direktiva 2008/57/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o interoperabilnosti železniškega sistema v Skupnosti (UL L 191, 18.7.2008, str. 1).

Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 27(7) za uskladitev datumov uporabe delegiranih aktov, sprejetih v skladu s členom 6(6), z rokom za prenos iz člena 33(2a).“;

(2) v členu 27 se doda naslednji odstavek 7:

„7. Z odstopanjem od odstavkov 1 do 6 se pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 6a prenese na Komisijo od [datum začetka veljavnosti Direktive (EU) 2020/ ...] do [16. septembra 2020]. Uporablja se postopek iz člena 27a.“;

(3) v členu 27 se doda naslednji odstavek 8:

„8. Z odstopanjem od odstavkov 2 do 6 in brez poseganja v odstavek 7, kadar je to potrebno iz izredno nujnih razlogov, se za delegirane akte, sprejete v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 27a.“;

(4) vstavi se naslednji člen 27a:

„Člen 27a

Nujni postopek

1. Delegirani akti, sprejeti na podlagi tega člena, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 3.
2. Komisija takoj, ko sprejme delegiran akt na podlagi tega člena, o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet ter navede razloge za uporabo nujnega postopka.
3. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 27(6). V tem primeru Komisija nemudoma po tem, ko jo Evropski parlament ali Svet uradno obvesti o sklepu o nasprotovanju aktu, ta akt razveljavi.“;

(5) v členu 33 se vstavi naslednji odstavek 2a:

„2a. Države članice, ki so podaljšale obdobje za prenos v skladu z odstavkom 2, ga lahko podaljšajo še do [16. septembra 2020]. Njihovi ukrepi za prenos se uporabljajo od navedenega datuma. Navedene države članice Agencijo in Komisijo o njih obvestijo najpozneje en dan po začetku veljavnosti Direktive (EU) 2020/....“;

(6) v prvem odstavku člena 34:

„16. junija 2020“ se nadomesti s „16. septembra 2020“.

Člen 3

Ta direktiva začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
Predsednik*

*Za Svet
Predsednik*